

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. Vtrum B. Mariam peccatis obnoxiam putaverit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

Atque illud est optima Patrum, tum Græcorum, tum Latinorum partis, & Ephesini præterea Concilij decretum, perpetuo Ecclesiæ Catholicæ consensu comprobatum, & hoc Ezechielis Prophætæ oraculo corroboratum. *Et dixit Dominus ad me: Porta hæc clausa erit: non aperietur, & vir non transibit per eam: quoniam Dominus Deus Israel ingressus est per eam, critique clausa Principi. Quo illibatam & in conceptu, & in partu Mariæ virginitatem futuram, Christi que corpus clausis uteri repagulis eodem modo foras proditurum, quo ad Discipulos obferatis foribus penetravit, prænuntiari affirmant Patres plerique.*

Verum Origenis reprehensioni intercedit Genebrardus, & Ambrosij ac Hieronymi auctoritatem & exemplum præterit, quorum uterque claustrum virginitatis à Christo in partu apertum fuisse dicit. Adungere poterat Aθανasium, Basilium, & alios præterea, qui de virgineæ vulvæ apertione similiter differunt. Sed ea omnibus iis exceptio adhibenda est, qua ad solvendum Ambrosij locum usus est Thomas p. 3. q. 28. a. 2. ita nempe locutos Patres illos, cum illud Evangelistæ exponerent: *Omne masculinum adaperiens vulvæ, sanctum Domino vocabitur*: quod quidem ex vulgata loquendi consuetudine usurpatum est, non ad significandam virginei claustrum apertionem, sed exitum duntaxat prolis de utero. Thomæ responsum descendunt alij Ambrosij & Hieronymi loci, quibus irruptum perseverasse in puerperio virginitatis sigillum manifeste tradunt; qualis ille est Ambrosij à libro De institutione virginis, cap. 7. *Porta igitur Mariæ, per quam Christus intravit in hunc mundum, quando virginali fusus est partu, & genitalia virginitatis claustra non solvit. Mansi intemeratum septum pudoris, & inviolata integritatis daravere signacula, cum exiret ex Virgine*: & ille ipse Hieronymi à libr. 2. contra Pelagian. quem Origeniano similem esse vult Genebrardus, quique ei ex diametro oppositus est. En illum: *Solus Christus clausas portas vulvæ virginis aperuit, qua tamen clausa jugiter manserunt*. Vtilius ergo suam Origeni excusando navasset operam Genebrardus, si dixisset de Mariæ virginitate haudquaquam ab Origene fuisse detractum, etiam si pertractas in pariendo virginitatis fores crediderit; (quod ipsum tamen ab Ecclesiâ reprobatum est) non in integritate quippe carnis, sed in constanti voluntatis proposito virginitatem consistere: nam *Integritas corporalis membri per accidens se habet ad virginitatem, in quantum scilicet per hoc quod ex proposito voluntatis abstinet quis à delectatione venerea, remanet integritas in membro corporeo. Unde si contingat quod per alium modum aliquo casu membri integritas corrumpatur, non magis præjudicat virginitati, quam si corrumpatur manus aut pes*. Verba sunt S. Thomæ 2. 2. q. 152. a. 1. Notandum sane, inquit Eligius Noviomensis Homil. 2. quod dicitur: *Omne masculinum adaperiens vulvæ, quia his verbis Evangelistæ morem sanctæ natiuitatis expressit. Et non sic intelligi voluit, sicut latrant Hæretici, quod Christus uterum matris nascendo virginitate privaverit: cum mulier non tunc virginitatem amittat, quando parit, sed quando cum viro dormit*. Huc confert quod Tractat. 26. in Matth. ex traditione quadam literis mandavit Origenes de morte Zachariæ idcirco illata, quia Mariæ, postquam Servatorem enixa est, in quodam Templi loco virginibus destinato consistere permisisset, & dixisset prohibentibus eam, quoniam *digna est virginum loco, cum sit virgo*.

III. Beatam Virginem nullum unquam in se concepisse peccatum, hodie Ecclesiæ ratum est, & Tridentini Concilij firmatum auctoritate decretum. Quo acquiescendum potius est, quam Veterum disctis, si qui secus sentire visi sunt. Inter illos numerandus Origenes, qui Legi peccati Mariam Christi matrem non obnoxiam fuisse modo, sed & paruisse pronuntiavit his verbis: *Quid potamus quod scandalizatis Apostolis mater Domini à scandalo fuerit immunis. Si scandalum in Domini passione non passa est, non est mortuus Iesus pro peccatis ejus. Si autem omnes peccaverunt, & egent gloria Dei, iustificati gratia ejus, & redempti, utique & Mariæ illo tempore scandalizata est. Et hoc est quod nunc Symeon prophetat dicens: Et tuam ipsius animam, qua scis ab que viro peperisse te virginem, qua audisti à Gabriele: Spiritus sanctus veniet super te, & virtus altissimi obumbrabit tibi, penetrabit infidelitatis gladius, & ambiguitatis mucrone ferietis. Iacent illa in Homil. 17. in Luc. quæ w. 32. propemodum in Epistolam 317 retulit Basilium; gladio enim illo dubitationem quamdam à Symeone notatam esse scribit, quæ Mariæ animam in partes, mortem patiente Christo, divisura erat, juxta Christi oraculum: *Omnes scandalizabimini in me*; alioquin ad eam mortis Christi fructum non fuisse perventurum. Eodem verba Symeonis detorquent Titus Bostrenus, Amphiloehius Orat. 3. De occursum Domini, Chrysolomus in Psalm. 13. Cyrillus in Iohann. Auctor libri Questionum Veteris & Novi Testamenti Augustino adscripti Quest. 73. & Theophylactus in Luc. 2. Quorum nonnulli Virginem post fluctuationem illam animo confirmatam fuisse dicunt, Basilium hujus auctorem sententiæ pressius affectati.*

Origenes itidem Homil. 20. in Luc. dubiæ & incertæ fidei Mariam ita accusat: *Simul & illud attendite, quod quamvis in possessione Patris sui fuit (Iesus) sursum erat quia necdum plenam fidem Ioseph & Mariæ habebant, propterea sursum cum eo manere non poterant. Et paulo post: Mariæ autem conservabat omnia verba hæc in corde suo; plus aliquid quam de homine suscipiebatur. Eandem*

- A** exiguae fidei culpam Mariae affingit Tertullianus libr. De carne Christi, cap. 7. *Sed quae ratio responsi, inquit, matrem & fratres ad praesens negantis, discat etiam Apelles. Fratres Domini non crediderunt in illum, sicut & in Evangelio ante Marcionem edito continetur. Mater aequae non demonstratur adhaesisse illi, cum Martha & Maria alia in commercio ejus frequententur. Hoc denique in loco apparet incredulitas eorum, cum is doceret viam vitae, cum Dei regnum predicaret, cum languoribus & viriis mendendis operaretur, extraneis defixis in illum tam proximi aberant.* Sed causam pro eo dicit Pamelius, & totam incredulitatis notam in fratres transfert; & Matrem Christo non adhaesisse eatenus tantum dici vult, quatenus non omnibus Christi concionibus interfuit. Laudabilis quidem, sed irritus est Pamelij conatus: ecquanam enim adversus tam apertam sententiam valeat exceptio? Nam ait hoc in loco apparuisse incredulitatem eorum, cum predicaret
- B** Christus regnum Dei, & extraneis in illum defixis abessent proximi. Atqui Virginem dixit non aequae adhaesisse Christo ac Martham & Mariam. Virginem igitur, itidem ut Domini fratres, incredulitatis arguit. Origenem quoque contra Rhenanum idem ipsi crimen objicientem defendere parat Pamelius hoc argumento, quod B. Virginem immaculatam appellet. Commodius locum ex Homil. 20. in Luc. proxime adductum exponere fatagit Sixtus Senensis libr. 5. Biblioth. Puto, inquit, Origenem vocabulo plena fidei intellexisse plenam Annot. 140 cognitionem omnium mysteriorum divinitatis & humanitatis Christi, quam Maria Virgo nondum eo tempore habebat; quamvis ea omnia, quae tum de Christo noverat, certissima & inconcussa fide teneret. Ad priorem vero ex Homil. 17. diluendum locum conducere poterat Thoma solutio, du- Thom. p. 3. 9. 27. d. 4. bitationem illam, admirationem & discussionem interpretantis, si non rejicula illa scandali &
- C** infidelitatis voces occurrerent. Porro absone hae, & ab Ecclesiae placitis discrepans Veterum aliquot de Mariae sententia, aliaque ejusmodi nonnullae, quas brevitati consulentes praetermittimus, causam dederunt Lutheranis & Calvinistis, cur B. Mariam reliquorum more hominum peccasse sciscerent.

QVÆSTIO QVINTA.

DE ANGELIS.

- D** I. Vix certi quicquam Origenis aetate de Angelis fuerat definitum. II. Queritur quo tempore Angelos, & rationis compotes naturas reliquas à Deo conditas, & in peccatum delapsas ratus sit. III. Vtrum Angelos corporatos esse censuerit. IV. Sibi videtur aliquando non constare: V. sed conciliantur discordantes loci. VI. Vtrum animam illis inesse, an ipsos esse animas dixerit. VII. Angelorum inter & Daemonum corpora discrimen aliquando tenuitatis constituit. VIII. Consentes habet Patres bene multos. IX. Origeniana sententiae radix investigatur. X. Vtrum aquas quae supra & infra Firmamentum sunt, Angelos esse arbitratus sit. XI. Ecquid de Angelorum libertate, meritis, gratia, remuneratione, ac poenis statuerit. XII. Patrum multorum adversus hanc ipsius doctrinam contraria. XIII. Vtram priorem crediderit hominum an Daemonum naturam, exploratur. XIV. Ex ipsis Origenis verbis sententia illius super Angelorum libertate ac meritis aperitur: XV. in qua tamen videtur nonnumquam titubare. XVI. Causae huic Patres aliquot suffragantur. XVII. Origeni favent alia quaedam. XVIII. Vtrum Angelos ab hominibus erudiri persuasum habuerit. XIX. Expenditur ejus sententia de Angelis judicandis; XX. cujus fundamenta aperiuntur. XXI. Eam frustra excusare conatur S. Thomas. XXII. Quo tempore extrema supplicia Daemonibus vel insuetis vel infligenda Origenes crediderit. XXIII. Origeni assentiantur Patres plerique. XXIV. Vtrum hominum sanctitate florentium animas Angelos esse senserit. XXV. Nonnullorum criminationibus opinionis hujus causa fuit obnoxius. XXVI. Ventilatur ejus sententia de tutelaribus Angelis; ac primum Gentium, XXVII. Ecclesiarum, XXVIII. hominum singulorum, XXIX. & verum anima carentium. XXX. Vtrum unicuique Genti & homini Angelos duos, bonum unum, malum alterum simul assistere putaverit. XXXI. Fons Origenianarum de Angelis tutelaribus sententiarum ostenditur: XXXII. adstipulatores Patres recensentur. XXXIII. Ee & ex Origenis fluctuatione excusari possunt. XXXIV. Quid de Angelis *ἄπο τοῦ αἵματος* opinatus sit, indagatur. XXXV. Queritur, quid senserit de Angelis remunerationum & poenarum